

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5279/2542

พันจำเอนกิตติศักดิ์ คำมุงคุณ โจทก์ นายบุญเลิศ ประมูลศิลป์ จำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

++ เรื่อง ที่ดิน ++ โปรดดูย่อจากหนังสือคำพิพากษาศาลฎีกา สำนักงานศาลยุติธรรม ++ เล่มที่ 9 หน้า 180 ++ ++ มีหมายเหตุ : รัชดา เหลืองวิลัย ++ ขอดูชุดพิเศษโปรดติดต่อห้องบริการเอกสาร สำเนาคำพิพากษา (ห้องสมุด) ชั้น 4, 5 ++

คำพิพากษา

เรื่อง ที่ดิน โจทก์ ฎีกาคัดค้าน คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ลงวันที่ ๑๓ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑ ศาลฎีกา รับวันที่ ๒๒ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒ โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นเจ้าของผู้ครอบครองที่ดินมือเปล่า ๑ แปลง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยร่วมกับพลเรือโทสุจิต แก้วประเสริฐ และนาวาอากาศโทสนั่นใจเย็น ชื่อจากนายชลอ ประมูลศิลป์ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๗ ไร่ โจทก์ได้รับส่วนแบ่งประมาณ ๕๐ ไร่ ต่อมาวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๖ จำเลยนำที่ดินดังกล่าวของโจทก์ไปสมัครเข้าเป็นสมาชิกของนิคมสร้างตนเองลำตะคองโดยนำความเท็จไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานของนิคมว่าจำเลยเป็นเจ้าของที่ดินดังกล่าว เป็นเหตุให้เจ้าพนักงานของนิคมหลงเชื่อจึงออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ให้แก่จำเลย ต่อมาวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ จำเลยได้นำหนังสือแสดงการทำประโยชน์ไปแจ้งและแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาปากช่อง ว่าจำเลยเป็นเจ้าของที่ดิน เพื่อขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เจ้าพนักงานที่ดินหลงเชื่อจึงออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่จำเลย เดือนมิถุนายน ๒๕๒๗ มีประกาศของนิคมสร้างตนเองลำตะคองว่าผู้ที่จะมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินจะต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกของนิคมสร้างตนเองลำตะคองก่อน โจทก์จึงสมัครเข้าเป็นสมาชิกของนิคมสร้างตนเองลำตะคอง แต่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานว่าจำเลยได้นำที่ดินของโจทก์ไปสมัครเข้าเป็นสมาชิกของนิคมสร้างตนเองลำตะคองก่อนแล้ว การกระทำของจำเลยเป็นการรบกวนสิทธิและโต้แย้งสิทธิของโจทก์ เพราะนายชลอบิดาของจำเลยได้ขายที่ดินให้แก่โจทก์แล้ว ขอให้พิพากษาว่า ที่ดินที่ตั้งอยู่ในนิคมสร้างตนเองลำตะคอง หมู่ที่ ๔ ตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ตามหนังสือแสดงการทำประโยชน์ ฉบับเล่มที่ ๙๔ เลขที่ ๔๖๗๙ ที่ ๒๐๔๗/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๘ และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ทะเบียนเลขที่ ๑๓๔๕ เล่ม ๑๔ ก. หน้า ๔๕ เลขที่ดิน ๕ หมายเลข ๕๓๓๘ (๒) แผ่นที่ ๙๒ เนื้อที่ ๔๔ ไร่ ๒ งาน ๖๐ ตารางวา เป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ และให้จำเลยแก้ไขชื่อของจำเลยในหนังสือแสดงการทำประโยชน์ และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นชื่อของโจทก์ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามขอให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลย และห้ามมิให้จำเลยพร้อมทั้งบริวารเกี่ยวข้องกับที่ดินของโจทก์ จำเลยให้การว่า จำเลยเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยได้รับมาจากกรมประจักษ์สงเคราะห์ ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ เดิมที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของรัฐโดยเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า และมีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๕๑ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ ประกาศให้ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตนิคมสร้างตนเองลำตะคองจึงไม่อาจซื้อขายหรือโอนเปลี่ยนมือกัน

ได้ นายชลอไม่เคยขายที่ดินให้โจทก์และโจทก์ไม่เคยเข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท จำเลยมีสิทธินำที่ดินพิพาทไปสมัครเข้าเป็นสมาชิกของนิคมสร้างตนเองลำตะคอง เนื่องจากจำเลยเป็นเจ้าของที่ดินและมีคุณสมบัติครบถ้วน กรมประชาสงเคราะห์จึงได้ออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ให้แก่จำเลย และจำเลยมีสิทธินำหนังสือแสดงการทำประโยชน์ไปขออนุญาตออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ โจทก์ไม่มีสิทธิใด ๆ ในที่ดินพิพาท ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายืน ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย ๒,๐๐๐ บาท โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้รับฟังได้เป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ว่าเดิมนายชลอบิดาของจำเลยซื้อที่ดินแปลงใหญ่ซึ่งรวมทั้งที่ดินพิพาทมาจากนายเกตุ ไม่ปรากฏนามสกุล ตั้งแต่ปี ๒๕๐๗ ที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลยเข้าทำประโยชน์ร่วมกับนายชลอเมื่อปี ๒๕๑๒ ต่อมา มีการจัดตั้งนิคมสร้างตนเองลำตะคอง ขึ้นตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๕๑ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ และที่ดินพิพาทอยู่ในเขตนิคมดังกล่าว ในปี ๒๕๒๕ นายชลอขายที่ดินพิพาทให้โจทก์ หลังจากนั้นนายชลอยังขออาศัยอยู่ ต่อมา ส่วนจำเลยทำสัญญาเช่าที่ดินพิพาทจากโจทก์ตามเอกสารหมายเลข จ.๗ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๖ จำเลยนำที่ดินพิพาทไปสมัครเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเองลำตะคอง ในปี ๒๕๒๗ โจทก์จึงทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทจากจำเลยไว้ ต่อมาวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๘ นิคมสร้างตนเองลำตะคองออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์สำหรับที่ดินพิพาทให้จำเลยจำเลยได้นำไปขออนุญาตออกเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้วเมื่อปี ๒๕๓๓ พิเคราะห์แล้ว คดีมีปัญหาตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทหรือไม่ เห็นว่า ที่ดินพิพาทเดิมเป็นที่ดินอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติจึงเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน การเข้ายึดถือครอบครองย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีผลให้ราษฎรผู้ครอบครองไม่อาจยกสิทธิใด ๆ ขึ้นโต้แย้งรัฐได้ แต่ในระหว่างราษฎรด้วยกันย่อมยกการยึดถือครอบครองก่อนขึ้นยันคนอื่นที่เข้ามาครอบครองได้ การยึดถือครอบครองเช่นนี้สามารถเปลี่ยนมือกันได้ด้วยการส่งมอบการครอบครองให้หรือสละการครอบครองได้ เมื่อโจทก์ซื้อที่ดินพิพาทจากนายชลอบิดาจำเลย โจทก์จึงได้มาซึ่งสิทธิในการยึดถือครอบครองที่ดินพิพาท แต่ผู้ยึดถือครอบครองที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินเช่นนี้จะหวงกันผู้อื่นได้แต่ขณะที่ตนยังยึดถือครอบครองอยู่เท่านั้นดังนั้นการที่โจทก์ให้จำเลยและผู้อื่นเช่าที่ดินพิพาทจึงเป็นการกระทำที่ไม่มีสิทธิเพราะเท่ากับนำที่ดินของรัฐไปให้บุคคลอื่นเช่าโดยรัฐไม่ยินยอม และมีผลเป็นการมอบการยึดถือครอบครองให้จำเลยและผู้เช่าอื่น ทำให้โจทก์ขาดการยึดถือครอบครองที่ดินพิพาท จำเลยจึงมีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าโจทก์ พิพากษายืน ให้โจทก์ใช้ค่าทนายความชั้นฎีกา ๓,๐๐๐ บาทแทนจำเลย

องค์คณะ

อรรถศักดิ์ ขมะวรรณ · สกนธ์ กฤติยาวงศ์ · ทองหล่อ โฉมงาม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5279/2542>